

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Сектор за нафту и гас
Одељење за инспекцију опреме под притиском
Београд

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНСПЕКЦИЈУ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ЗА 2016. ГОДИНУ

Надлежност Одељења за инспекцију опреме под притиском

Одељење за инспекцију опреме под притиском се као ужа унутрашња јединица налази у Сектору за нафту и гас Министарства рударства и енергетике.

У Одељењу за инспекцију опреме под притиском обављају се послови који се односе на спровођење инспекцијског надзора у енергетским субјектима који поседују и користе опрему под притиском, као и инспекцијски надзор у свим другим правним лицима и предузетницима који поседују и користе опрему под притиском.

Инспектори опреме под притиском врше надзор на гасоводима, нафтоводима, продуктоводима и свим објектима који користе стабилну опрему под притиском. У питању су дакле термоелектране, топлане, складишта течног нафтног гаса, станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом и компримованим природним гасом, пунионице техничких гасова, хладњаче, као и сви остали индустријски објекти који поседују и користе опрему под притиском (посуде под притиском, парни и вреловодни котлови, цевоводи).

Територијално подручје на коме се врши инспекцијски надзор

Инспекцијски надзор над опремом под притиском у Републици Србији спроводи инспекција опреме под притиском као инспекција на републичком нивоу, односно у области инспекцијског надзора над опремом под притиском не постоји надлежност локалних самоуправа, изузев што су Аутономној покрајини поверени послови вршења инспекцијског надзора на територији Аутономне покрајине. У АП Војводини су запослена два покрајинска инспектора опреме под притиском који су спроводили инспекцијски надзор у 2016. години.

Прописи

Надлежност инспектора опреме под притиском прописана је следећим законима:

1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14);
2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС”, број 104/09);
3. Закон о тржишном надзору („Службени гласник РС”, број 92/11);
4. Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09);
5. Закон о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25/13).

Поред горе наведених посебних закона инспектори опреме под притиском у спровођењу инспекцијског надзора примењују и Закон о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15).

Инспекцијски надзор у области опреме под притиском се спроводи и на основу следећих подзаконских аката:

1. Уредба о условима за испоруку природног гаса („Службени гласник РС”, бр. 47/06, 3/10 и 48/10);
2. Правилник о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 37/13 и 87/15);
3. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС”, број 86/15);
4. Правилник о прегледима опреме под притиском током века употребе („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 75/13);
5. Правилник о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском („Службени гласник РС”, број 87/11);
6. Правилник о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености једноставних посуда под притиском („Службени гласник РС”, број 87/11);
7. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС”, број 37/13);
8. Правилник о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији („Службени гласник РС”, број 87/15);
9. Правилника о сагласности за складиштење и снабдевање нафтом, дериватима нафте и биогоривима за сопствене потребе („Службени гласник РС”, број 12/2016);
10. Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", бр. 24/71 и 26/71- испр. и „Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 24/12).

Унутрашња организација и систематизација радних места у Одељењу за инспекцију опреме под притиском и кадровски капацитети

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и енергетике укупно је систематизовано 8 радних места у Одељењу за инспекцију опреме под притиском, и то начелник Одељења и 7 инспектора опреме под притиском, при чему је предвиђено да пет инспектора опреме под притиском обављају послове са седиштем у Београду; један инспектор опреме под притиском обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Нишавски управни округ, Пиротски управни округ, Јабланички управни округ и Пчињски управни округ, са седиштем у Нишу и један инспектор опреме под притиском обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Расински управни округ, Топлички управни округ, Рашки управни округ и Златиборски управни округ, са седиштем у Крушевцу.

У периоду од 11. фебруара до 10. маја 2016. године у Одељењу за инспекцију опреме под притиском су престала са радом три инспектора, и то два инспектора опреме под притиском су отишла у пензију по сили закона, а један инспектор опреме под притиском је напустио радно место на основу споразумног раскида радног односа. Једно радно место инспектора опреме под притиском је упражњено од 2013. године када је један извршилац отишао у пензију.

Дакле, у току 2016. године инспекцијски надзор је углавном спровођен од стране четири инспектора опреме под притиском, и то: начелник Одељења и 3 инспектора опреме под притиском са седиштем у Београду.

У октобру 2016. године у Министарству рударства и енергетике је покренут поступак јавног конкурса за попуњавање 2 извршилачка радна места у Министарству рударства и енергетике, и то радног места републички инспектор опреме под притиском, у звању саветник, у Одељењу за инспекцију опреме под притиском, Сектор за нафту и гас. Током новембра и децембра 2016. године успешно је спроведен изборни поступак у јавном конкурс у попуњавање наведеног извршилачког

радног места, тако да би у току месеца јануара 2017. године два републичка инспектора опреме под притиском требала да заснују радни однос и почну са радом у Одељењу за инспекцију опреме под притиском.

Технички капацитети

Одељење за инспекцију опреме под притиском поседује само једно службено возило, и то аутомобил марке МАЗДА 3 који је добијен као донација Јапана.

Сви инспектори опреме под притиском имају мобилне службене телефоне и преносне рачунаре (лаптоп). Поједини инспектори поред преносних рачунара поседују и стабилне рачунаре у канцеларијама.

Током марта 2017. године у Министарству рударства и енергетике спроведен је и окончан поступак јавне набавке за израду службених легитимација инспектора опреме под притиском у складу са Правилником о изгледу службене легитимације инспектора („Службени гласник РС“, бр. 81/2015) и сви инспектори опреме под притиском су добили нове службене легитимације.

Активности и резултати у спровођењу инспекцијског надзора

У Одељењу за инспекцију опреме под притиском у периоду од 01. јануара 2016. године до 31. децембра 2016. године решавано је 246 предмета, при чему је:

- извршено 57 редовних инспекцијских надзора
- извршено 194 ванредних инспекцијских надзора
- састављено 251 записника
- донето 9 решења са наложеним мерама
- урађено 137 извештаја о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетских делатности у поступку добијања и проширења лиценце за енергетског субјекта

Табеларни приказ инспекцијских надзора по месецима:

	јан.	феб.	март	апр.	мај	јун	јул	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.
редовни	8	17	17	9	2	3	/	/	1	/	/	/
ванредни	10	16	14	18	2	9	17	15	16	23	22	32

На основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) инспектори опреме под притиском су надлежни да израђују извештаје о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаје о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности, а у циљу добијања и проширења, као и обнављања лиценце за обављање енергетске делатности. Такође, на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) инспектори опреме под притиском су надлежни да израђују извештаје о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима у поступку добијања сагласности за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе и за снабдевање превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава. У питању су ванредни утврђујући инспекцијски надзори који се у потпуности спроводе као и редовни инспекцијски надзори. Приликом спровођења ових утврђујућих инспекцијских надзора обавезно се користе контролне листе, врши се процена ризика, издавање налога о инспекцијском надзору, вођење евиденција о инспекцијском надзору. Дакле, све је у потпуности идентично као и код редовних инспекцијских надзора, осим што се покрећу на основу захтева странке и што се односе на надзиране субјекте који обављају енергетске делатности.

У другој половини 2016. године за велики број енергетских субјеката је истекло важење постојећих лиценци за обављање енергетских делатности, тако да је само по овом основу повећан број захтева за спровођење ванредних утврђујућих инспекцијских надзора ради израде извештаја о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаја о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности.

С обзиром, да су од маја 2016. године инспекцијски надзор углавном спроводила 4 инспектора опреме под притиском, поред ванредних утврђујућих инспекцијских надзора није било могуће вршити редовне инспекцијске надзоре, тако да се редовни инспекцијски надзори у другој половини 2016. године нису ни обављали.

У 2016. години приликом спровођења инспекцијског надзора нису утврђени нерегистровани субјекти из члана 33. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15).

На донета решења инспектора опреме под притиском надзирани субјекти нису подносили жалбе у 2016. години.

У 2016. години није поднета ниједна притужба на рад инспектора опреме под притиском.

Одељење за инспекцију опреме под притиском је благовремено, систематично и врло детаљно почело да спроводи одредбе Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15) који је у потпуности почео да се примењује 30. априла 2016. године.

Одељење за инспекцију опреме под притиском је сачинило 4 контролне листе са проценом ризика, које су након добијања одобрења од стране Координационе комисије, а у складу са чланом 12. став 2. тачка 5) Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15), објављене у јануару 2016. године на сајту Министарства рударства и енергетике.

Представник Одељења за инспекцију опреме под притиском редовно је учествовао у раду Радне групе за безбедност објеката, а која је једна од радних група које су основане од стране Координационе комисије у складу са чланом 12. став 7. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15). У оквиру Радне групе за безбедност објеката у првој половини 2016. године су планиране и извршене две координисане акције инспекцијског надзора SEVESO постројења и то: инспекцијски надзор складишта течног нафтног гаса у 4 објекта и инспекцијски надзор складишта амонијака у 3 објекта, о чему су састављени одговарајући извештаји. У овим координисаним инспекцијским надзорима су поред инспектора опреме под притиском учествовали и инспектори за заштиту животне средине из Одељења за удесе и хемикалије, инспектори противпожарне заштите и инспектори рада. На жалост, због малог броја извршилаца и великог броја ванредних утврђујућих инспекцијских надзора инспектори опреме под притиском нису били у могућности да учествују у већем броју координисаних акција.

Одељење за инспекцију опреме под притиском је у законском року урадило Предлог плана инспекцијског надзора за 2017. годину и доставило на мишљење, односно одобрење Координационој комисији.

Начелник Одељења, који је заменик члана у Одбору за координацију инспекцијског надзора, је 13. септембра 2016. године Координационој комисији упутио Информацију о озбиљним проблемима у раду и функционисању Одељења за инспекцију опреме под притиском услед малог броја запослених инспектора и проблема са бројем службених возила.

Стручна усавршавања и обуке запослених у Одељењу за инспекцију опреме под притиском

- У априлу 2016. године спроведена је интерна обука за све републичке и покрајинске инспекторе опреме под притиском у вези примене Закона о инспекцијском надзору и подзаконских аката који су донети према овом закону, а коју је извршио начелник Одељења који је претходно у новембру 2015. године завршио обуку о новом регулаторном и институционалном оквиру за инспекцијски надзор - Тренинг за тренера о примени Закона о инспекцијском надзору;
- Сви републички инспектори опреме под притиском су завршили обуку „КА ЕФИКАСНИЈИМ ИНСПЕКЦИЈАМА“ која је имала за циљ унапређење знања и вештина инспектора потребних за ефикасно и ефективно вршење инспекцијског надзора, као и упознавање са одредбама Закона о инспекцијском надзору (19. и 20. мај 2016. године, Палата Србије, Београд, организатор: Служба за управљање кадровима);
- Начелник Одељења је завршио Напредни програм обуке инспектора о новом регулаторном и институционалном оквиру за инспекцијски надзор - Напредни тренинг за тренере о примени Закона о инспекцијском надзору (30. јун и 01. јул 2016. године, Хотел „НОРЦЕВ“, Фрушка Гора, организатори: Министарство државне управе и локалне самоуправе, USAID и Партнери за демократске промене Србија);

- Начелник Одељења је завршио Тренинг за инспекторе о вештинама неопходним за спровођење инспекцијског надзора (17. и 18. новембар 2016. године, Хотел „Holiday Inn Express“, Београд, организатори: Министарство државне управе и локалне самоуправе, USAID и Партнери за демократске промене Србија).

Активности појединих запослених у Одељењу за инспекцију опреме под притиском које се не односе на инспекцијски надзор

- Учествовање у раду радних група за израду прописа из области опреме под притиском и енергетике;
- Учествовање у раду комисија за именовање тела за оцењивање усаглашености опреме под притиском и једноставних посуда под притиском и именовање тела за прегледе и испитивања опреме под притиском и разврставање опреме под притиском у складу са правилницима из области опреме под притиском;
- Учествовање у раду Комисије за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање усаглашености гасних апарата прописаних Правилником о захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености гасних апарата („Службени гласник РС”, број 41/15);
- Учествовање у активностима везаним за процес придруживања Републике Србије Европској Унији у оквиру ПП 1 - Кретање роба у вези Европских директива из области опреме под притиском, једноставних посуда под притиском и гасних апарата;
- Учествовање у раду Савета за безбедност производа који је основан на основу Закона о тржишном надзору („Службени гласник РС”, број 92/11);
- Учествовање у раду Комисије за полагање стручног испита за лица која обављају послове техничког руковођења, руковања и одржавања у објектима за транспорт, дистрибуцију и складиштење природног гаса;
- Учествовање у раду Техничких комисија за оцену Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса оператора SEVESO постројења.

Најважнији проблеми у раду Одељења за инспекцију опреме под притиском и предлози за њихово превазилажење

Проблем 1.

Одељење за инспекцију опреме под притиском поседује само једно службено возило, а тренутно нема ниједног инспектора у управним окрузима, тако да се читава територија Србије (без Војводине) покрива са само једним службеним возилом из Београда.

У највећем броју случајева објекти на којима се врши надзор се не налазе у самом граду већ су у питању објекти до којих није могуће доћи јавним међуградским саобраћајем, као што су: станице за снабдевање течног нафтног гаса и компримованог природног гаса превозних средстава, електране, хладњаче, гасоводи за транспорт природног гаса и мерно-регулационе станице, фабричка постројења, складишта течног нафтног гаса и амонијака, пунице гасова и слично. Наиме, до већине оваквих објеката не постоје аутобуске линије и једино се службеним аутомобилом може отићи у инспекцијски надзор.

Недостатак службених возила је тренутно највећи проблем у раду Одељења за инспекцију опреме под притиском и директно утиче на функционисање спровођења инспекцијског надзора!!!

Предлог за превазилажење

Што хитнија набавка најмање два службена возила како би се омогућило несметано спровођење инспекцијског надзора.

Проблем 2.

У току 2017. године за врло велики број енергетских субјеката истиче важење постојећих лиценци за обављање енергетских делатности, тако да се само по овом основу очекује можда и више стотина захтева за спровођење ванредних утврђујућих инспекцијских надзора ради израде

извештаја о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаја о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности. На жалост, са тренутним бројем извршиоца инспектори опреме под притиском нису у могућности да спроведе поред ових ванредних утврђујућих инспекцијских надзора и редовне инспекцијске надзоре.

Предлог за превазилажење

У што скорије време покренути јавни конкурс за попуњавање 2 радна места републичког инспектора опреме под притиском у Одељењу за инспекцију опреме под притиском. Наиме, уколико би се примила још два републичка инспектора опреме под притиском сва упражњена радна места у Одељењу за инспекцију опреме под притиском која су систематизована би била попуњена, тако да би Одељење за инспекцију опреме под притиском могло да са 8 инспектора опреме под притиском спроводи и редовне инспекцијске надзоре у већем обиму и на тај начин би се знатно повећала контрола опреме под притиском у Републици Србији.

С обзиром, да је инспекцијски надзор у области опреме под притиском од посебног значаја са аспекта безбедности и здравља људи и да је у питању надзор над више десетина хиљада комада различите опреме под притиском на територији Републике Србије, што хитније је потребно спровести конкурс за пријем инспектора опреме под притиском у радни однос и истовремено обезбедити неопходан број службених аутомобила.

Проблем 3.

У Одељењу за инспекцију опреме под притиском су сва радна места републичког инспектора опреме под притиском разврстана у звање саветника, тако да због законски ограниченог броја звања самосталних саветника у Министарству рударства и енергетике, као и немогућности да последњих неколико године кроз поступак оцењивања државних службеника поједини инспектори напредују у виши платни разред, не постоји никаква шанса да се најбољи инспектори материјално награде и стимулишу. Ова чињеница за последицу има да веома добри, а нешто млађи инспектори одлазе из инспекције. Врло ја забрињавајуће и искуство недавно спроведеног јавног конкурса за попуњавање 2 извршилачка радна места републичког инспектора опреме под притиском у Одељењу за инспекцију опреме под притиском, где се јавио изузетно мали број кандидата, и то 4 кандидата од којих су само 2 кандидата испуњавала услове јавног конкурса. Посебно је важно напоменути да су услови за примање у радни однос инспектора опреме под притиском строжији од услова на већини других извршилачких радних места, јер су у питању дипломирани инжењери машинства са положеним стручним испитом из одговарајуће области, положеним државним стручним испитом, положеним испитом за инспектора и положеним возачким испитом „В“ категорије. У питању су захтевни услови за одговорно радно место инспектора опреме под притиском које свакако заслужује и бољи материјални статус, односно макар и прилику да се материјални статус побољша.

Предлог за превазилажење

Пошто је реч о системском проблему, који сигурно постоји и код великог броја инспекција у другим министарствима, једино је решење да Координациона комисија покрене иницијативу да се побољшају материјална примања и могућност награђивања инспектора у Републици Србији.

Начелник Одељења за
инспекцију опреме под притиском
Урош Ђурђевић